

De vlag der gemeente Goirle

Toen in 1935 's Hertogenbosch het 750 jarig bestaan als stad vierde, schonk het Bossche gemeentebestuur als jubileumgeschenk aan alle Noord-Brabantse gemeenten een vlag, bestaande uit de rood-witte Brabantse blokken met in de broektop 1) het gemeentewapen van de betreffende gemeenten.

Op 19 juli van dat jaar werden deze vlaggen uitgereikt door de Bossche burgemeester van Lanschot.

Evenals op vele plaatsen elders heeft deze vlag in Goirle dienst gedaan als gemeentevlag. Bij bepaalde gelegenheden, b.v. in 1942 bij het zilveren jubileum van H. Legius als gemeenteambtenaar, sierde - er bestaan nog foto's van - deze vlag de raadszaal.

Omstreeks 1954 gevoelde men in Goirle behoefte aan een eigen vlag. Het gemeentebestuur richtte een verzoek aan de Hoge Raad van Adel om vast te stellen, wat men de Goirlese kleuren kon noemen. Uif het antwoord van dit college blijkt dat de kleuren van het in 1818 vastgestelde gemeentewapen, zijnde op een blauw schild in goud het St. Johanneshoofd op een schotel van zilver, aangenomen mochten worden als de Goirlese kleuren.

Voorlopig werd deze wetenschap slechts gebruikt voor de geel-wit-blauwe linten, waaraan de gemeentelijke erepenningen werden bevestigd, die bij raadsbesluit van 11 maart 1954 waren ingesteld.

Zes jaar later, in 1960, kwam de gemeentevlag weer ter sprake. Burgemeester Mr. G. L. Elsen vroeg hieromtrent advies aan de Culturele Raad van Goirle. Deze adviseerde het gemeentebestuur om een vlag vast te laten stellen van zes horizontale banen: geel-blauw-wit-geel-blauw-wit met in de broektop de rood-witte blokken van de Brabantse vlag en in de vlaghoek het Goirlese gemeentewapen.

In zijn vergadering van 14 maart 1960 vond het College van Burgemeester en Wethouders dit ontwerp te druk.

Het advies aan de Raad werd een driebanige vlag geel-blauw-wit met wederom de Brabantse blokken en het gemeentewapen.

Ondanks een nieuw advies van de Culturele raad besloot de gemeenteraad op 28 september 1960 de vlag overeenkomstig het advies van Burgemeester en Wethouders vast te stellen.

In de B. en W. vergadering van 18 oktober 1960 kwam men nog eens terug op dit raadsbesluit.

Alvorens echter over te gaan tot een nieuw advies aan de raad

werd de mening gevraagd van oud-rijksarchivaris dr. J.P.W.A. Smit, op wiens advies men destijds de rood-wit geblokte Brabantse vlag had vastgesteld en die ook aan de wieg had gestaan van de Bossche jubileum-vlaggen uit 1935.

Eerst op 30 maart 1961 zond deze een uitgebrade beschouwing over Brabantse gemeentelijke banistiek en hij adviseerde uiteindelijk om de oudst-bekende Goirlese gilde-vlag, na wijzigingen, vast te stellen als gemeentevlag.

Zo ver echter wilde het College niet gaan met de voor te stellen wijzigingen. In zijn vergadering van 24 april 1961 werd besloten de gemeenteraad te adviseren de reeds aangenomen vlag in die mate te wijzigen, dat de volgorde der banen zou worden geel-wit-blauw in plaats van geel-blauw-wit.

Op verzoek van een der raadsleden zou de omtrek van het blauwe schild van het gemeentewapen, dat nu in de blauwe baan kwam te liggen, door een gouden lijn worden aangeduid. Met deze wijzigingen stelde de gemeenteraad op 3 mei 1961 de Goirlese vlag als volgt vast: "drie horizontale banen van boven naar beneden in de kleuren geel-wit-blauw, met aan de broekzijde in de gele baan acht rode en acht witte blokken en aan de tegenovergestelde zijde in de blauwe baan het met goud omrande gemeentewapen."

Op 3 september 1961 - de feestdag van St. Jan - wapperde de nieuwe vlag voor het eerst van het Goirlese raadhuis.

P.J.M. Wuisman

1) De zijde van de vlag, welke aan de stok is bevestigd noemt men de broekzijde, terwijl de uitwaaiende kant bekend staat als vlagzijde. De beide bovenste hoeken van de vlag heten broektop (bij de mast) en vlagtop en de beide onderste hoeken worden broekhoek en vlaghoek genoemd.

Gemeentevlag Goirle bestaat een kwarteeuw

De gemeentevlag van Goirle bestaat deze maand 25 jaar. Zij werd vastgesteld in de raadsvergadering van 3 mei 1961. De vlag geniet geen brede bekendheid. Dat heeft waarschijnlijk met het drukke katoen van de vlag te maken. Toch vertelt het gemeentelijk dunboek iets over Goirle en zijn historie.

Den Bosch vierde in 1935 het 750-jarig stads-jubileum. Het gemeentebestuur van Den Bosch gaf elke Noordbrabantse gemeente een vaandel. Dit bestond uit rood-witte blokken met in de linker bovenhoek het gemeentewapen. Goirle kreeg ook zo'n vaandel met het gemeentewapen in de bovenhoek. Het Goirlese wapen heeft een blauw veld met een zilveren schotel, met daarop een gouden hoofd. De heraldiek, zoals de wapenkunde wordt genoemd, heeft een eigen kleurentaal. Goud is de benaming voor geel en wit wordt zilver genoemd. Het hoofd op het wapen is dat van Johannes de Doper, de patroonheilige van de hoofdkerk van Goirle. Het wapen kreeg Goirle door een Koninklijk Besluit van koning Willem I op 24 november 1819.

Het door Den Bosch 'opgedrongen' vaandel is door Goirle enige tijd als vlag gebruikt. Elke Noordbrabantse gemeente had echter praktisch dezelfde vlag. Het gebrek aan een duidelijk herkenbaar eigen symbool was voor veel Brabantse plaatsen na de Tweede Wereldoorlog aanleiding om een nieuwe vlag te ontwerpen. Goirle begon daarmee in 1954.

De gemeente had lintjes nodig in de plaatselijke kleuren voor de erepenning. De Hoge Raad van Adel in Den Haag werd gevraagd welke

kleuren de gemeentelijke kleuren van Goirle genoemd mochten worden. Dit adviescollege inzake wapens en vlaggen antwoordde dat in het wapen de kleuren blauw, geel en wit voorkomen: dus waren dit de Goirlese kleuren. De gemeentelijke erepenningen, die op 11 maart 1954 door de gemeenteraad waren ingesteld, kregen geel-wit-blauwe linten. De tijd was nog niet rijp voor een eigen vlag.

Culturele Raad

Het duurde tot 1960 eer er in Goirle weer over een eigen vlag werd gepraat. De toenmalige burgemeester Elsen vroeg advies aan de Culturele Raad van Goirle. Deze kwam met een voorstel voor een vlag uit zes evenhoge horizontale banen geel-wit-blauw-geel-wit-blauw, met in de linker bovenhoek de roodwitte blokken uit de Brabantse provincievlag. In de rechter benedenhoek moest het gemeentewapen komen. Het voorstel werd in de collegevergadering van 14 maart 1960 te druk bevonden. Het college van burgemeester en wethouders maakten een eigen ontwerp: drie banen geel-wit-blauw met in de bovenhoek de Brabantse blokken en in de benedenhoek het gemeentewapen. Ondanks een nieuw ontwerp van de Culturele Raad van Goirle besloot de gemeenteraad op 28 september 1960 het ontwerp van burgemeester en wethouders aan te nemen.

In de collegevergadering van 18 oktober 1960 werd weer over de vlag gepraat, want men was er niet helemaal tevreden over. De mening werd gevraagd aan de oud-rijksarchivaris in Noord-Brabant, dr. Smit. Deze had in 1935 bemoeienis gehad met de Brabantse gemeentevaandels. Het duurde tot eind maart 1961 totdat dr. Smit met zijn mening kwam. De oud-rijksarchivaris adviseerde de oudst-bekende gildevlag van Goirle na een kleine wijziging als gemeentevlag vast te stellen.

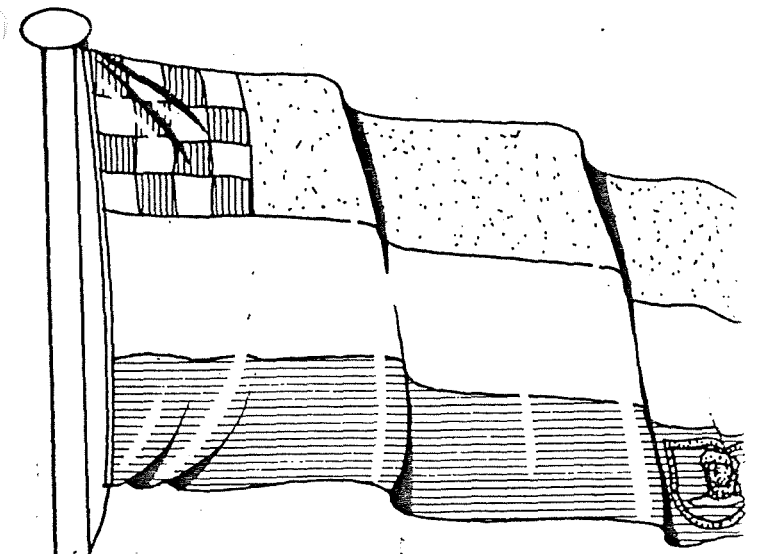
Dat ging burgemeester en wethouders toch iets te ver. Het college vond wel dat de onderste baan van de vlag die in september 1960 was aangenomen te 'licht'. Door een wisseling van de blauwe en witte banen, zou de 'zwaardere' kleur blauw beneden komen. Op advies van een raadslid werd om het gemeentewapen in de vlag een gele rand aangebracht. Dit om het overwegend blauwe wapen duidelijk te laten afsteken tegen de blauwe baan.

De vlaggekwestie werd weer besproken in de raadsvergadering van 3 mei 1961. Het voorstel werd aangenomen. In het raadsbesluit werd de nieuwe Goirlese vlag omschreven als: 'Drie horizontale banen, van boven naar beneden in de kleuren' geel-wit-blauw, met aan de broekingzijde in de gele baan acht rode en acht witte blokken en aan de tegenoverliggende zijde in de blauwe baan het met goud-omrande gemeentewapen.' De vlag wapperde voor het eerst van het Goirlese raadhuis op 3 maart 1961, de feestdag van Sint Jan.

Duur

De Goirlese vlag is nooit populair geworden. Waarschijnlijk heeft dat met het ingewikkelde patroon te maken. Het maken van een dergelijke vlag is een dure aangelegenheid. Vooral het gemeentewapen in de vlag is teveel van het goede. Een vlag heeft een andere betekenis dan een wapen. Een vlag moet van verre duidelijk herkenbaar zijn, ook bij windstilte. Een goede vlag wordt daarom 'gesierd' door haar eenvoud.

In de gemeentevlag van Goirle staat het wapen op de onduidelijkste plaats. Ten eerste is het wapen bij windstilte niet te herkennen. In de tweede plaats gaat een vlag aan het uitwaaiende gedeelte het eerste stuk door de wind.

Goirle

Tekening: J.F. van Heijningen

*1 moet zijn: geel-blauw-wit
*2. moet zijn: 3 september 1961

Tachtig procent van de Nederlandse gemeenten heeft inmiddels een eigen vlag. Daarbij hoort ook die van Goirle. Als alle vlaggen naast elkaar worden gelegd, blijkt die van Goirle één van de onduidelijksten.

Jos Poels

Goirles Belang
Jaargang: 32; nr. 14
7.5.1986
opl: 5.500

12 de Ories

GEMEENTE GOIRLE

De Hoge Raad van Adel,
Nassaulaan 18,
2514 JT 's-GRAVENHAGE.

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk

GOIRLE,

JN/LvZ

23 april 1987

Onderwerp: Gemeentewapen Goirle.

VERZONDEN 23 APR. 1987

Geachte Raad,

Naar aanleiding van de beoordeling van de Goirlese gemeentevlag in het vorig jaar verschenen "Wapens en vlaggen van Noord-Brabant" van de heer W.A. van Ham, hebben wij ons voorgenomen om een betere gemeentevlag te laten ontwerpen. Met het oog daarop hebben wij contact gezocht met de heer Van Ham. In het gesprek met hem kwam ook het gemeentewapen ter sprake. Wij overwegen geen wijziging van het gemeentewapen (zie bijgaande eerdere correspondentie uit 1956 en advies Culturele Raad d.d. 6-2-1957), maar staan in beginsel wel open voor een mogelijke verbetering van het bestaande wapen. De heer Van Ham heeft daartoe bij brief van 3 november 1986 (bijgaand) een voorstel gedaan.

Gaarne zouden wij een eerste advies terzake willen inwinnen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Goirle,

De wnd.secretaris,

De burgemeester,

Bijl.: 3

De Raad der gemeente Goirle;

overwegende, dat het ter accentuering van een eigen plaatselijk leven
aanbeveling verdient te kunnen beschikken over een gemeentevlag;

gehoord het voorstel van Burgemeester en Wethouders;

h e e f t b e s l o t e n :

vast te stellen een gemeentevlag voor Goirle in de volgende uitvoering:
drie horizontale banen, van boven naar beneden in de kleuren geel -
blauw - wit, met aan de broekzijde i n de gele baan acht rode en acht
witte blokken en aan de tegenoverliggende zijde in de witte baan het
gemeentewapen.

Aldus vastgesteld door de Raad der gemeente Goirle in zijn openbare
vergadering van 28 september 1960.

DE RAAD VOORNOEMD.

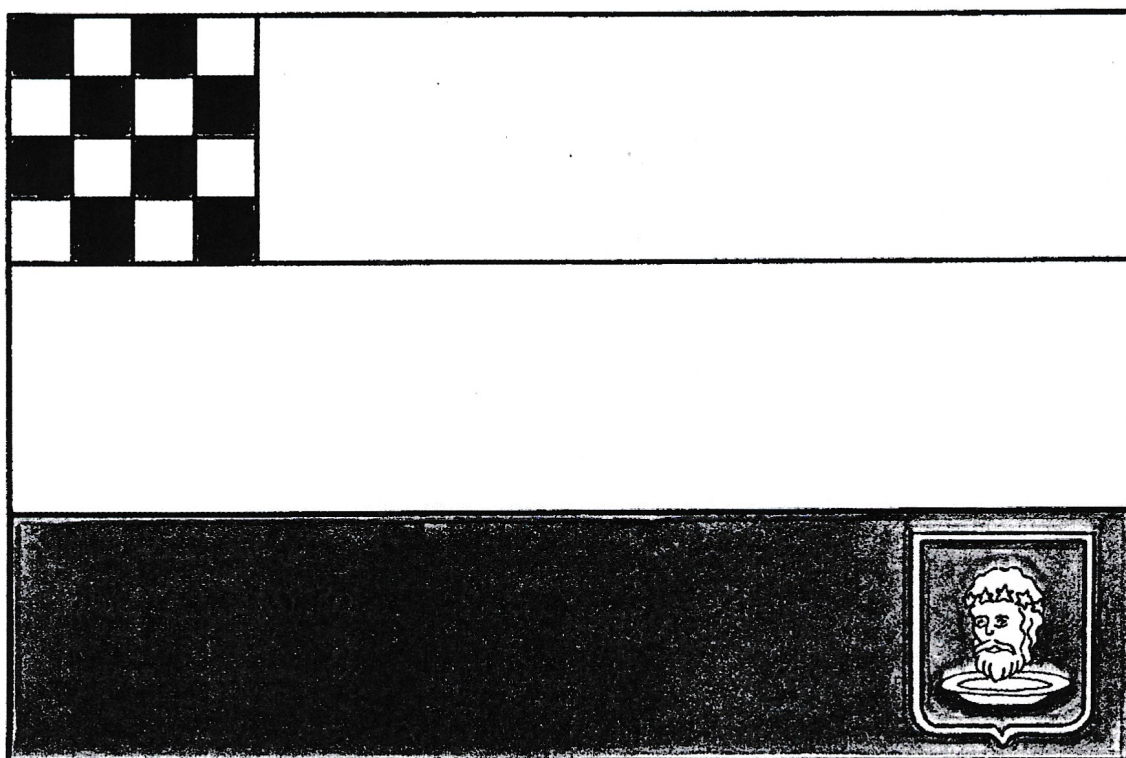
De Voorzitter,

De secretaris,

Gemeente Goirle

behoort bij brief van 17 oktober

1960, nr. beides

Omschrijving: drie horizontale banen, van boven naar beneden in de kleuren geel, wit en blauw, met aan de broekingzijde in de gele baan acht rode en acht witte blokken en aan de tegenoverliggende zijde in de blauwe baan het met goud-omrande gemeentewapen *) .

* zijnde: blauw met een witte schotel, waarop het gele hoofd van Johannes de Doper.

Raadsbesluit: 28 september 1960 en 3 mei 1961.

Advies H.R.v.A.: -

E. 1970